

Załącznik. Wybrane dokumenty strategiczne kształtujące politykę miejską

Dokument ⁶	Kwestia miejska	W strukturze dokumentu
KSRR (2019)	<p>„wzmacnianie istniejących ośrodków innowacji oraz wykorzystywanie i wzmacnianie innowacyjności i konkurencyjności sektora przedsiębiorstw oraz instytucji naukowych i badawczych na arenie międzynarodowej” (s. 88).</p> <ul style="list-style-type: none"> • odbudowa bazy gospodarczej • rozwój przedsiębiorczości oraz inwestycji • zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej • rewitalizacja • poprawa jakości zarządzania rozwojem • poprawa jakości świadczenia usług publicznych • kształcenie ustawiczne i zawodowe • współpraca uczelni z otoczeniem lokalnym • szersze uczestnictwo miast w międzynarodowych inicjatywach • tworzenie powiązań sieciowych • zintegrowany system transportu publicznego • zaawansowane technologicznie i innowacyjne rozwiązania w zarządzaniu miastem (smart city) • podnoszenie jakości przestrzeni w miastach • poprawa jakości środowiska naturalnego w miastach • współpraca miast z otaczającymi gminami w zakresie rozwiązań funkcjonalnych (m.in. poprzez ZIT) 	<p>Cele KSRR w układzie regiony-miasta-obszary wiejskie: spójność, konkurencyjność, sprawność</p> <p>„Działania podejmowane dla realizacji celów polityki regionalnej w zakresie miast znajdują się w ramach wszystkich trzech celów strategii, w tym przede wszystkim w ramach celu 2, który odnosi się do rozwoju konkurencyjności” (s. 88)</p> <p>Istotne obszary: Polska Wschodnia, Śląsk (właściwe programy)</p> <p>Określenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją • Miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze • Instrumentów – kontrakt programowy, kontrakt sektorowy

⁶ Dokumenty znajdują się w spisie źródeł

	<ul style="list-style-type: none"> • wspomaganie rozwoju powiązań funkcjonalnych • inicjowanie i animowanie współpracy i partnerstw pomiędzy miastami oraz wewnątrz miejskich obszarów funkcjonalnych • inicjowanie partnerstw miejsko-wiejskich w zakresie świadczenia usług publicznych i rozwoju gospodarczo-społecznego • szersze uczestnictwo miast w międzynarodowych inicjatywach, budowa kapitału społecznego poprzez sieci współpracy • wsparcie zdolności do planowania strategicznego, przestrzennego, finansowego • doskonalenie funkcjonowania instytucji publicznych (m.in. w zakresie stosowania zamówień publicznych, innowacyjności, współpracy z interesariuszami) • wzmocnienie roli ośrodków wzrostu w dostarczaniu usług publicznych wysokiej jakości • upowszechnienie rozwiązań innowacyjnych w sposobie świadczenia usług publicznych, w tym deinstytucjonalizacja usług opiekuńczych	
--	--	--

<p>SOR2020/2030 (2017)</p>	<p>„poprawa zdolności ośrodków miejskich do kreowania rozwoju, wzrostu i zatrudnienia, wspieranie zrównoważonego rozwoju” (s. 189)</p> <p>Wspieranie „rozwoju wszystkich miast bez względu na ich wielkość, położenie czy pełnione funkcje społeczne, gospodarcze i administracyjne. Szczególna uwaga poświęcona zostanie jednak trzem obszarom oddziaływania, tj.: największym aglomeracjom, miastom średnim tracącym funkcje społeczne i gospodarcze oraz obszarom zagrożonym trwałą marginalizacją” (s. 190)</p> <p>Sfera regulacyjna, inwestycyjna, instytucjonalna.</p> <p>Wsparcie racjonalnej urbanizacji, rewitalizacja Powiązania sieciowe (skala krajowa, międzynarodowa) Powiązania funkcjonalne (skala regionalna)</p>	<p>Cel 1. Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały poszczególnych terytoriów</p> <p>Kierunek interwencji III: Aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom miasta (Poprawa warunków rozwojowych polskich miast; Pełniejsze wykorzystanie potencjału największych polskich aglomeracji; Aktywizacja potencjałów miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze → Pakiet działań dla średnich miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze)</p>
--------------------------------	--	---

<p>KRK2050 (2025)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Policentryczna struktura osadnicza: metropolie uzupełnione subregionami, z komplementarnymi mniejszymi ośrodkami (s. 17). • Rola miasta w układzie osadniczym definiowana poprzez jego funkcję • Wzmocnienie i poprawa atrakcyjności miast małych i średnich; silne powiązania gospodarcze miast słabszych z większymi • Uporządkowanie i regulacja w MOF, poprawa dostępu do usług na peryferiach • ograniczenie polaryzacji przestrzennej pomiędzy największymi miastami i ich obszarami funkcjonalnymi a gorzej prosperującymi średnimi i małymi miastami oraz obszarami wiejskimi. • Kapitał ludzki i korzystne warunki dla biznesu, wzmocnienie lokalnych i regularnych rynków pracy; konkurencyjność • Infrastruktura produkcji i magazynowaniu energii • Ograniczenie ruchu samochodowego i redukcja wykluczenia komunikacyjnego • Miejska odporność i zmniejszenie presji na środowisko; Przeciwdziałanie i adaptacja do niekorzystnych efektów zmian klimatycznych (strategie i plany adaptacji, BZI i zazielenianie) 	<p>Megatrend: reorganizacja przestrzeni;</p> <p>trend: rozrost silnych miast oraz miejskich obszarów funkcjonalnych; zmiany w użytkowaniu terenów</p> <p>Skutki: Polaryzacja przestrzenna, rozlewanie się miast, zabudowa korytarzy ekologicznych, dysproporcje w strukturze ludności i starzenie się społeczeństwa</p> <p>Wizja: Wspólna przestrzeń – dobrze zaplanowana i funkcjonalna</p>
-----------------------	--	--

<p>SRP2035 (projekt 2025)</p>	<p>Równowaga między rozwojem metropolii, małych i średnich miast oraz obszarów wiejskich</p> <p>Łagodzenie zmian demograficznych i adaptacja do nich;</p> <p>Cztery kluczowe procesy społeczno-gospodarcze w przestrzeni kraju (metropolizacja, suburbanizacja, kryzys miast średnich, dezagraryzacja wsi)</p> <p>sieć ok. 80 miast – metropolii, ośrodków regionalnych oraz subregionalnych – które wraz ze swoimi obszarami funkcjonalnymi mają zapewnić dostęp do określonego standardu usług publicznych i dobrej jakości życia mieszkańcom całego kraju; zasada pomocniczości.</p> <p>Metropolia ogólnokrajowa; metropolie ponadregionalne; kształtujące się metropolie ponadregionalne; krajowe aglomeracje miejskie; regionalne aglomeracje miejskie; ośrodki subregionalne; pozostałe ośrodki ponadlokalne i powiatowe</p> <p>Duże zróżnicowanie między metropoliami w warunkach PL</p> <p>Czynniki policentryczności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - baza ekonomiczna i rynek pracy - mieszkalnictwo - dostępność komunikacyjna (efektywność transportu publicznego, kolej dalekobieżna, autobusowe linie dowozowe) - dostępność usług (określonego rzędu) <p>System powiązań transportowych (o znaczeniu szkieletowym, w tym KDP i drogi szybkiego ruchu, a także uzupełniające)</p>	<p>Cel horyzontalny: Zrównoważony rozwój terytorialny oparty na policentrycznej sieci osadniczej</p> <p>OSI wsparcia dla policentrycznej sieci miast i ich obszarów funkcjonalnych (Metropolie oraz ośrodki regionalne i subregionalne wraz z obszarami funkcjonalnym) – cel interwencji definiowany indywidualnie w zależności od potencjałów i potrzeb poszczególnych miast i MOF</p> <p>Działania na rzecz kształtowania polityki przestrzennej na poziomie regionalnym i krajowym (plan zagospodarowania przestrzennego województwa, strategia rozwoju województwa, ustawa o zrównoważonym rozwoju miast; usprawnienie systemu planowania przestrzennego)</p> <p>Działania na rzecz utrzymania zrównoważonego modelu rozwoju kraju: kierunki szczegółowe (wysoka konkurencyjność głównych ośrodków miejskich w przestrzeni europejskiej; Wzmocnienie miast i ich obszarów funkcjonalnych o dużym znaczeniu dla rozwoju regionów i subregionów; Włączenie w procesy rozwojowe małych miejscowości i obszarów wiejskich; Wzmocnienie powiązań między węzłami sieci miejskiej oraz między ośrodkami miejskimi a ich otoczeniem; policentryczność i spójność regionów</p>
-----------------------------------	---	---

	<p>Ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odporność na zmiany klimatu, przeciwdziałanie tworzeniu się miejskich wysp ciepła i zapewnienie powszechnego dostępu do terenów zieleni; MPA • Wspieranie organizacji społecznych • Budowanie konkurencyjności miast i regionów • Rozwój infrastruktury rowerowej • Uwzględnienie specyfiki oraz uwarunkowań sieci osadniczej w procesach formułowania strategii i zagospodarowania przestrzennego województwa, w tym „określenie dla poszczególnych gmin zasad kształtowania systemu osadniczego z punktu widzenia ładu przestrzennego i procesów urbanizacyjnych” (s. 263) 	
<p>UZRM (w przygotowaniu)</p>	<p>Rozwiązania regulujące współpracę w ramach obszarów metropolitalnych, obszarów aglomeracyjnych oraz miejskich obszarów funkcjonalnych (w tym związki metropolitalne i aglomeracyjne)</p> <p>Stworzenie ram dla pogłębiania integracji obszarów metropolitalnych i aglomeracyjnych oraz prowadzenia wspólnych polityk publicznych</p> <p>Określenie zasad współpracy między administracją rządową i samorządową szczebla regionalnego i lokalnego w realizacji istotnych funkcji rozwojowych metropolii, aglomeracji i innych obszarów miejskich</p>	

	Wdrożenie ułatwień w realizowaniu wybranych polityk w obszarach funkcjonalnych (specjalnych stref mieszkaniowych, wielofunkcyjnych centrów mobilności, planów zrównoważonej mobilności miejskiej)
--	---